

OŠ FRAM

Turnerjeva ulica 120, 2313 Fram

Tel: (02) 63-00-160

www.osfram.si

NEOBVEZNI IZBIRNI PREDMETI V ŠOLSLEM LETU 2023/2024

MAREC, 2023

PREDSTAVITEV NEOBVEZNIH IZBIRNIH PREDMETOV V ŠOLSLEM LETU 2023/2024

Slovenska osnovna šola poleg obveznih izbirnih predmetov omogoča tudi izbor neobveznih izbirnih predmetov v 1. razredu ter od 4. do 9. razreda. Ti predmeti se izvajajo ob zadostnem številu prijavljenih učencev za določen predmet, šola mora obvezno ponuditi pouk tujih jezikov.

Neobvezni izbirni predmeti so pri ocenjevanju izenačeni z obveznimi predmeti. Zaključne ocene se vpišejo v spričevalo. Prisotnost učenca se obravnava enako kot pri obveznih predmetih, vsako odsotnost morajo starši opravičiti.

Učenci lahko izberejo **največ dve uri pouka** neobveznih izbirnih predmetov tedensko. Učenec, ki si izbere neobvezni izbirni predmet, ga mora obiskovati do konca pouka v tekočem šolskem letu.

Pri neobveznih izbirnih predmetih se oblikujejo skupine iz učencev drugega oz. tretjega vzgojno-izobraževalnega obdobja. Neobvezni izbirni predmeti sodijo v razširjeni program osnovne šole, zato ti predmeti ne morejo biti uvrščeni v urnik med obvezne predmete.

Učenci se k neobveznemu izbirnemu predmetu prijavijo z Izbirnim postopkom preko eAsistenta za starše. Do eAsistenta za starše dostopate z uporabniškim imenom in geslom, ki ste ga prejeli ob prvi prijavi v eAsistenta (ne glede na paket, ki ga koristite).

Izbirni postopek bo odprt do vključno 14. 4. 2023, z odprtjem bomo starše seznanili s sporočilom preko eAsistenta.

V začetku maja 2023 bodo glede na izbiro že znane skupine in predmeti, ki se bodo izvajali v prihodnjem šolskem letu.

S predmeti bodo učence seznanili razredniki na razredni uri. Prav tako bodo dobili informacijo, h katerim predmetom so bili razporejeni.

Menjava neobveznega izbirnega predmeta je možna v **mesecu septembru 2023**, vendar le v okviru normativno predpisanega števila učnih skupin oz. do popolnitve posamezne učne skupine, v obveznem dogovoru z učiteljem predmeta in pomočnico ravnatelja.

Pomočnica ravnateljice: Jasna Belas

NEOBVEZNI IZBIRNI PREDMETI, KI JIH PONUJAMO V ŠOLSLEM LETU 2023/2024

razred	neobvezni izbirni predmet
1. razred	1. TUJI JEZIK: ANGLEŠČINA
4. razred	2. TUJI JEZIK: NEMŠČINA ŠPORT TEHNIKA UMETNOST
5. razred	2. TUJI JEZIK: NEMŠČINA ŠPORT TEHNIKA UMETNOST
6. razred	2. TUJI JEZIK: NEMŠČINA ŠPORT TEHNIKA UMETNOST
7. razred	2. TUJI JEZIK: NEMŠČINA
8. razred	2. TUJI JEZIK: NEMŠČINA
9. razred	2. TUJI JEZIK: NEMŠČINA

KRATKE PREDSTAVITVE PONUJENIH NEOBVEZNIH IZBIRNIH PREDMETOV

(vse učne načrte NEOBVEZNIH izbirnih predmetov si lahko pogledate tudi na spletni strani Ministrstva za šolstvo Razširjen program osnovne šole

<https://www.gov.si teme/programi-in-ucni-nacrti-v-osnovni-soli/>

1.TUJI JEZIK – ANGLEŠČINA, 1. RAZRED / 2 uri na teden

Otroci srečujejo jezike na različne načine. Že pred vstopom v šolo so v stiku z vrstniki in/ali starejšimi, ki prihajajo iz drugih jezikovnih in kulturnih okolij, vse več možnosti za izpostavljenost tujim jezikom pa ponujajo tudi mediji, katerih vsebina je predstavljena v najrazličnejših jezikih. Poučevanje in učenje tujih jezikov ob vstopu v prvi razred osnovne šole ponuja učencem model vseživljenjskega jezikovnega učenja.

Prednost učenja tujih jezikov v prvem razredu je poleg daljše izpostavljenosti jeziku tudi strpnejši odnos do drugačnosti. Zgodnejši začetek učenja tujega jezika pozitivno vpliva na otrokov spoznavni razvoj, npr. na fleksibilnost mišljenja, na metajezikovno zavedanje, boljše poznavanje maternega jezika, zavedanje o procesu učenja ter razvijanje lastnih strategij učenja. Učenci imajo različne materinščine, za večino učencev je to slovenščina, na jezikovno mešanih območjih pa sta to italijanščina in madžarščina.

Večja jezikovna in kulturna pestrost učencev se kaže v porastu raznovrstnosti jezikov, saj poleg maternega učenci obvladajo še druge jezike. Glede na domače in mednarodne raziskave ter izkušnje s poučevanjem tujega jezika v prvem razredu je usvajanje jezika uspešno, če vključuje stopnje, ki so poenostavljeno prikazane v nadaljevanju.

Učni načrt omogoča povezovanje neformalnega učenja v predšolskem obdobju s formalno obliko v prvem razredu in je izhodišče za učinkovito nadaljnje učenje. Pri izvajanju pouka učitelj dosledno uporablja tuji jezik in preišljene didaktične pristope, ki upoštevajo stopnje (tuje)jezikovnega usvajanja in omejene časovne okvire.

Pomen usvajanja tujega jezika v prvem razredu

Raziskave s področja razvojne psihologije, psiholingvistike, sociolingvistike in jezikoslovja podpirajo uvajanje tujih jezikov v čim zgodnejše otroštvo, kajti vrtec in osnovna šola dajeta temelj vsem področjem učenja, ki jih določena skupnost prepoznava kot pomembne. Kakovostno učenje/poučevanje tujih jezikov v zgodnjem obdobju temelji na razvojnih lastnostih otrok, kot so npr. radovednost, želja po učenju, potreba po sporazumevanju, pripravljenost in sposobnost posnemanja ter sposobnost izgovarjanja novih in neznanih glasov.

DRUGI TUJI JEZIK – NEMŠČINA, 4.–9. razred / 2 uri na teden

Pouk drugega tujega jezika kot neobveznega izbirnega predmeta je prispevek k večjezičnosti in razumevanju večkulturnosti tako v lastnem okolju kot v Evropi in zunaj njenih meja. Pouk drugega tujega jezika je namreč že po svoji naravi medkulturni pouk – povezovalec med različnimi kulturami. Razvijanje sporazumevalne zmožnosti v drugem tujem jeziku v okviru posameznikove ali družbene večjezičnosti pomeni spodbujanje medkulturnega sporazumevanja, kar omogoča medkulturni dialog, kakovostnejše sobivanje in medsebojno spoštovanje.

Uvedba drugega tujega jezika v osnovno šolo kot neobveznega izbirnega predmeta daje vsem učencem osnovnih šol v Sloveniji možnost učenja drugega tujega jezika v okviru formalnega osnovnošolskega izobraževanja in tako zagotavlja socialno pravičnejšo družbo. Pri nas smo do sedaj ta pouk izvajali v okviru fakultativnega pouka nemščine.

Pouk drugega tujega jezika prilagajamo sodobnim izzivom. Sledimo novim didaktičnometodičnim usmeritvam, ki nadgrajujejo komunikacijski pristop v dejavnostno in zmožnostno naravnani pristop k poučevanju. Učenec se z učenjem drugega tujega jezika usposablja za govorne in pisne stike, za pridobivanje in razumevanje informacij v tujem jeziku. Znanje več tujih jezikov omogoča učencu dostop do različnih avtentičnih virov; s tem pridobiva in pogloblja splošno znanje ter širi večjezičnost in medkulturnost.

Z učenjem drugega tujega jezika prepozna in ozavešča razlike in podobnosti med lastno kulturo in drugimi kulturami. Pri tem pogloblja zavest o lastni kulturni identiteti, vzpostavlja in razvija pozitiven odnos do drugih kultur.

Medtem ko prvi tuji jezik vodi do najvišjih in najkompleksnejših zmožnosti, je pri drugem tujem jeziku večji poudarek na sporazumevalnih in učnih strategijah ter medjezikovni in medkulturni ozaveščenosti. Pri učenju prvega tujega jezika učenci pridobijo temeljna znanja, ki so podlaga za učenje nadaljnjih jezikov. Drugi tuji jezik pa mora upoštevati in izhajati iz že usvojenega znanja prvega jezika in prvega tujega jezika, kar učencu pomaga vzpostaviti pozitiven odnos do učenja tega jezika.

Pouk drugega tujega jezika, ki poteka od četrtega do devetega razreda, izvajamo kot neobvezni izbirni predmet v obsegu dveh ur na teden (414 ur v 5 letih). Učenec se v pouk drugega tujega jezika vključi prostovoljno. Možnost izbirnosti različnih jezikov dopušča učencu, da nadaljuje z izbranim jezikom ali naslednje leto izbere novega. Ko se učenec vključi v pouk drugega tujega jezika, ga mora obiskovati do konca pouka v tekočem šolskem letu.

Drugi tuji jeziki po tem učnem načrtu so: angleščina, francoščina, hrvaščina, italijanščina, madžarščina in nemščina. Šola ponudi drugi tuj jezik glede na svoje kadrovske zmožnosti. Merila za predlagane jezike so:

- najbolj razširjeni delovni jeziki EU: angleščina, francoščina, nemščina (angleščino poučujejo v šolah z nemščino kot prvim tujim jezikom),
- jeziki avtohtonih manjšin v Republiki Sloveniji oz. jeziki sosednjih držav: hrvaščina, italijanščina in madžarščina.

ŠPORT, 4.–6. razred / 1 ura na teden

V današnjem času, ki ga označujejo čedalje manjša gibalna dejavnost, nezdrave prehranjevalne navade in specifični, večkrat rizični načini preživljanja prostega časa, ima športna dejavnost v šoli poseben pomen za zdrav razvoj odraščajočih učencev. Strokovnjaki poudarjajo, da le strokovno vodena, dovolj intenzivna, kakovostno strukturirana in redna športna vadba lahko nevtralizira negativne posledice današnjega pretežno sedečega življenja in neustreznih prehranjevalnih navad sodobnih mladih generacij.

Gibanje ima številne pozitivne vplive na zdravje človeka. Ti vplivi so najpomembnejši v obdobju odraščanja. S primerno športno vadbo:

- navajamo učence na zavesten nadzor pri izvedbi položajev in gibanj telesa ter tako oblikujemo pravilno telesno držo;
- razvijamo koordinacijo gibanja, vzdržljivost, moč, hitrost in gibljivost;
- učinkovito uravnavamo telesno težo in količino podkožnega maščevja, pripomoremo h gradnji kostne mase in pozitivno vplivamo na številna druga področja učenčevega razvoja.

Izvajanje raznolikih športnih dejavnosti omogoča pridobivanje gibalnih kompetenc, kar predstavlja eno od najpomembnejših razvojnih nalog v otroštvu in mladostništvu.

Neobvezni izbirni predmet šport zato vključuje predvsem tiste vsebine, ki v tem starostnem obdobju učinkovito vplivajo na telesni in gibalni razvoj učencev, spodbujajo njihovo ustvarjalnost, hkrati pa so z vidika športno-rekreativnih učinkov pomembne za kakovostno preživljanje prostega časa v vseh življenjskih obdobjih.

Izbor zanimivih vsebin, učiteljeva organizacija pouka in pedagoška ravnanja omogočajo, da učenci spoznavajo vplive različnih gibalnih dejavnosti na zdravje in razumejo pomen telesne in duševne sprostitve, s sodelovanjem v skupini pa pridobivajo tudi ustrezne socialne spretnosti.

Vse pomembnejše poslanstvo strokovno vodene športne vadbe pa je tudi oblikovanje temeljnih vrednot, kot so strpnost, solidarnost, sodelovanje, odgovornost, delavnost, samoobvladovanje, disciplina, spoštovanje pravil, poštenost, kritično mišljenje, predvidevanje posledic lastnih dejanj, odnos do narave. S pravilno vodenim procesom, v katerem jih učitelj navaja, da je njihov napredek odvisen predvsem od njihovega prizadevanja, pridobivajo samozavest, hkrati pa se naučijo ovrednotiti svoje sposobnosti in prepoznati omejitve ter tako razumeti in spoštovati različnost med ljudmi.

Neobvezni izbirni predmet šport, namenjen učencem drugega obdobja, vključuje vsebine, ki morajo biti prisotne v vsakodnevni športni vadbi učencev (teki, skoki, plezanja, akrobatske prvine idr.), in številne nove vsebine, ki jih ni v rednem programu predmeta šport. Tako dopolnjuje osnovni program predmeta šport, skupaj pa predstavljata obogateno celoto in pomembno spodbudo za oblikovanje učenčevega dejavnega življenjskega sloga. Z dejavnim življenjskim slogom bo tako lahko v mladostništvu in odraslosti skrbel za dobro počutje, zdravje, vitalnost in življenjski optimizem.

OBSEG IN STRUKTURA PREDMETA

Neobveznemu izbirnemu predmetu šport je v vsakem razredu drugega vzgojno-izobraževalnega obdobja osnovne šole namenjenih 35 ur pouka.

– Načrtovanje in izpeljava programa sta odvisna od potreb učencev, zato učitelj skrbno analizira njihov biološki razvoj (telesni razvoj, stopnjo razvitosti gibalnih sposobnosti, posebnosti), pri oblikovanju programa pa upošteva tudi prostorske možnosti in materialno opremljenost šole.

– Na podlagi razvojnih potreb učencev tega starostnega obdobja program vsako leto vključuje dejavnosti treh sklopov:

- športne dejavnosti, usmerjene predvsem v razvoj splošne (aerobne) vzdržljivosti,
- športne dejavnosti, usmerjene predvsem v razvoj koordinacije gibanja, ravnotežja, natančnosti in ustvarjalnosti,
- športne dejavnosti, usmerjene predvsem v razvoj različnih pojavnih oblik moči. Vsakemu sklopu učitelj nameni tretjino časa.

– Učitelj oblikuje program za posamezno leto tako, da iz vsakega od ponujenih sklopov na podlagi strokovne presoje izbere dve ali več tem, ki jih prepleta, tako da z različnimi organizacijskimi prijemi zagotovi čim bolj igrivo, a učinkovito vadbo.

– V vadbeno skupino so vključeni fantje in dekleta. Če se k predmetu prijavi večje število učencev, lahko učitelj oblikuje posamezne fantovske in dekliske skupine ali pa starostno (četrtošolci, petošolci, šestošolci) istovrstne skupine.

TEHNIKA, 4.–6. razred / 1 ura na teden

Izbirni predmet tehnika pogloblja, razširja in nadgrajuje predmeta naravoslovje in tehnika v četrtem in petem ter tehnika in tehnologija v šestem razredu.

Predmet omogoča učencem poglobitev in sintezo nekaterih temeljnih znanj s tehničnega področja in povezavo z drugimi predmetnimi področji.

Predstavlja načine, sredstva in organizacijske oblike spreminjanja narave ter učinke nanjo, kar v ustvarjalnem delovnem procesu pomeni preoblikovanje in oblikovanje naravnih in umetnih gradiv v novo obliko.

Razširja osnovna spoznanja o tehnoloških lastnostih posameznih gradiv in praktična znanja, spretnosti in delovne navade pri uporabi orodja, pripomočkov, strojev in naprav za oblikovanje in obdelavo gradiv.

Pri praktičnem delu učenci spoznavajo nevarnosti in varnostne ukrepe ter razvijajo spretnosti in navade pri uporabi zaščitnih sredstev.

Konstruiranje modelov s sestavljanjkami omogoča pridobivanje tehničnega in fizikalnega znanja in izkušenj ter razvijanje sposobnosti za ustvarjalnost in konstruktorstvo. Risanje in branje tehnične in tehnološke

dokumentacije pomenita načine in sredstva grafičnega in pisnega sporazumevanja v tehniki in tehnologiji ter navajanje na izražanje zamisli, kar razvija prostorsko predstavljalnost in prostorsko inteligenco učencev. Spodbuja ustno izražanje z uporabo slovenskih tehničnih izrazov. Predmet v okviru procesno zasnovanega pouka spodbuja celovit razvoj umskih, senzoričnih in psihomotoričnih sposobnosti ter oblikovanje socialnih vrednot. Pri delu v skupini razvija sposobnosti sodelovanja in vodenja. Učitelji spodbujajo nastanek izdelkov, sestavljenih iz različnih gradiv. Izdelki naj bodo uporabni. Predlagani izdelki v učnem načrtu omogočajo in spodbujajo možnost projektnega dela in prilagajanja učencem različnih starosti.

UMETNOST, 4.-6. razred / 1 ura na teden

Umetniško izražanje je človekova potreba, vezana na področji ustvarjalnosti in inovativnosti. Omenjeni kompetenci sta ključni za uspešno delovanje posameznika in širše družbe v 21. stoletju, zato sta tudi prednostno obravnavani v učnem načrtu neobveznega izbirnega predmeta umetnost.

Pri neobveznem predmetu glasbena ustvarjalnost bodo učenci:

- peli in igrali na glasbila,
- ustvarjali lastne skladbe,
- se preizkusili v notnem zapisovanju s pomočjo računalnika,
- improvizirali ter gibno, likovno in besedno izražali svoja doživetja ob glasbi.

Aktivno se bodo udeleževali v kulturno-umetniških dejavnostih v šolskem okolju. K predmetu so vabljeni učenci, ki že obiskujejo glasbeno šolo, ter tudi tisti, ki se jim ta želja ni izpolnila.

Ocene so številčne, ocenjujejo pa se ustni odgovori, glasbeni izdelki, nastopi učencev, upoštevajoč količino in kakovost znanja.

